

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 25. Zettortdeenâ 24tâ Zuhni 1837.

J a u n a s i n n a .

No Birschumuischas. Urri pee mums uppes sahze obrtureis pluhst, tâ kâ zittubrihd pawafforâ semjas plawas stahweja appaksch uhdeni un kad uhdens beidsobt nostrehje, tad sahle bij apnesta ar duhneem un irr taggad gluschi pellehka. Augstâs weetâs sahle gan beesa, bet leeknôs ne buhs fo plaut. Dauds weetâs, kur leddus zaur wissu seenu gulleja, sahle ispuiski. Rudsî wissur retti un kad seedu laits teem labbi ne isdohsees, tad laudim ne buhs leels preeks. Agrami waffaraju sehjumi, ka addini, aufas un sirni libds schim labbi stahw.

Waffaras swehtkôs pee mums teefas wihrus swehrinajam Birschu basnizâ. Gohdigâs pagasta teefas preekschsehbetais Jehkabs Zinowski jau septitâ reisê irr islassihts un apstiprinahst. Jau 18 gaddus winsch sawâ amnatâ ar gohdu un taisnibu strahdajis. Lai Deews winnu us-turr pee labbas wisselibas. — Urri Krihzburges walsti, Witepskes gubernementâ, kur semneeku brihwestiba ne rohnahs, taggad vehz Kursemmes preekschshimi zeenigi kungi eezell pagasta teefas. Teescham tas buhs kungeem un laudim par swehtibu. — Preeksch diwi neddelahm, Birschumuischas teesâ, mas behrniensch sehtas pagalmâ irr noslihzis leetus pelkê. — Scho-gadd pee mums, paldees Deewam nefo ne dsird no drudses.

L.

Wezzais skohlmeisteris atbild:

(Stattees Nr. 18.)

Labbi, pareisi! un riftigi us matta; 31 panti bij skohlas mahtei sawâ wahzelê, ne masak, ne wairak. Wezzais skohlas tehws preezadamees dohma ar to it patihkamu paldees fazzihht tam

gudram rehkinatajam par grubtu galwas laus-schanu, ka schè atkal kahdu mihklu usdohs, bet tit weeglu, ka to bes kahda puhlina ahtri gan un pareisi usminnehs, tâ ka ne waijadsehs wairs peepressiht, woi pareisi minnehts.

Mihkla skann tâ:

Zif Israëlam (wezzam Jehkabam) dehlu bij, tikpat dauds irr mannim arridsan; zif sudraba gabbalu Zuhdas tas wiltneeks irr pelnijis ar sawu grehka darbu, tikpat dauds meitas irr ikweenam no manneem dehleem. Mamas dehlu meitas naw weenadâ jaukumâ; zittahm irr gaisch gihmis, zittahm tumseh; ir nekad reisê nei kohpâ rahdahs, bet kâ eenaidâ buhdamas weena no obrtas behg. Gan wissas leelijahs nemirskamas effoschas; tomehr ikweena papreeksch pamirsk sawa wezztehwa flehpi, eekam atkal zeltahs un pasaulei no jauna rahdahs.

R. S — 3.

B l i w e r a p a m i l i e .

(Stattees Nr. 24. Beigums.)

Mahte, kas tewim? waiza Bliwer. Atbild seewa: kur man bij dihwaini! Tad man tâ isnehme zaur firdi zauri, libds to beidsamu. Scho riht, kad garram eimu wezzam stallim, kur sprahguschus lohpus glabbaja, man itt kâ tur eekschâ kahds sirgs sprauslatu un ar kahju kassitu. Palikku stahwoht dohnadama: neggi redseschu to spohgu, fo laudis fakka allasch tur stalli dsirdejuschi gan mant, gan blautees, gan kassihht, paschi jaw sinnat fo un kâ winni melschahs. — Dohmaju neeki, blehni, un eimu tahtaku. — Bet kad nu nahku atpakkat, nudeen wihrim, sprausla un sweeds atkal, — un ittin tâ, kâ Kahrla behrais. Sauzu: Kahrliht, mihlais

behlia! nahz! scheid es esmu — un sweeds un sweeds, kà behrais darrija, ja kahdu no muns fewim turvu effoht mannija. Wiffi prahiti schahwahs frustu frusteem kohpà. Ne sinnaju, woi buhs preezatees, woi raudaht, woi bihtees. Sahku muft, bij bail weenadi — un ohradi atkal tà kà kad mannis kas buhtu wilzis atpafkal. — Ut tu wiffuwaldigais Deews! — Un tè fahze Bliwereene raudaht ar leelu raudafchanu. — Gan tehvam bij gruht sawalduht sawas behdas un sawu mutti. Buhtu warr buht, fo fenn bij flehpis, fewai pateizis, bet — wehl nabbadfite ne bij nei no kara breesmahin gluschi atpuhtufees un Bliweram bij, itt kà patš Deews mutti tam aisbahstu, lai schim brihscham wehl ne neeka ne fakka.

Kara breesmas pahrgahje, meera laiki atnahze, katrs kohpe sawu darbu kà peenahkabs — tad Bliwereene dohmaja sawà prahà: pafstes arri eet pahr wisseem zelleem, tik jau mans Kahrlis kahdas sinnas no fewim laidihs. Tehws! fakka schi Bliwerim, kas pee ezzeschahm iskrituschas tappas eedsinne, kas sinn, woi Kahrlitis ne buhs nu augstakà weeta, woi ne buhs paaugstinahs? Wirfneeks winau tohti usteize, tam effoht weegla rohka pee spalrou wilkschanas, pahrleeku sekkotees lassihit, — kas sinn —? Bliwers gan sitt ar ehmaru us tappu, lai ne dsirdetu fo seewa waiza; noburr azzis, gribbedams schihs kà ussprauft us tappu wirfù — bet tappahm birst affaras wirfù — un galwina drebb un rohzi drebb. Wai! wai! nu teescham ne irr labbi ar Kahrlis, fainneeks, kas jumš?! — eebtaujahs Bliwereene. Klus fewin — reds tee pagani! — Un bij redseht kà Spranzoschi tohs, fo no prettineekeem bij faheruschis, dsinne pahr leelzettu, gan lemnoja, gan dauffija, gan fitte — dsinne, ar wahrdu fakfoht, kà lohpus. Labb tam kas paaugstinahs — fakka tehws Bliwer. Un mahte atbild: Deews debbesis jaw reds, kas atmakfahs ir scheem sawà laika. Tà irr, mahte, fakka Bliwer, labb tam kas paaugstinahs — kam tee laundarritaji ne warr ne neeka wairs padarriht, kam Deews irr dwehseli peenehmis pee fewim.

Seewin, tu jaw redsi zil gruht scheid buht — fanemin tizzibinu kohpà: Kahrlis gult isstecepts Querstetes klaijumš. Tas Kungs bij dewis, tas Kungs irr nehmis, tas Kungs debbesis tew to atkal atdohs. — Ne raudi maht! Pee Kristus Jesus aisgahjis, tur irr tam labbaki buht, neds muns scheid wahrgu semmitè. Sinnu Bliwer, sinnu, fakka mahte, pateizu Deewam, ka to beidsamu pilleenu man sneeds bikkerti isdfert; neddelahm man jaw bij dikti gruht. Dohmaju gan, kad tik Kahrlis naw mirris un schee man flehp... Kad tà, tad sirgš fo dsirdeju sweedsam, gan buhs Kahrla behrais. Tà irr, fainneeze, atbildeja Bliwer, un isteize fewai wiffu no galla, un gahje abbi behru apraudsift un kohpt.

Mahte bij taisnibu fazzijufi, bij schis beidsamais ruhks pilleens tai behdu bikkerti. Schihs behdas tà satreeze un isdrebbinaja winnas wez zus kaulinus, ka schi sawu dsihwibinu ilgi wairs ne wilke semmes wirfù. Kahdà wakkarà, mahte wehl aprunnajahs ar Bliweri — fo? — ne sinnam, bet to sinnam, Bliwera beidsamee wahrdi bij: ja Deews wehlehs un buhs nolizzis, tad ne buhs Mahrtinam... Un mahte fazzija: pateizu, ka beidsamu luhgschahu paklausijat, zittu neko wairs juhs ne luhgschohs, jo manna stundina — nahwe peelikke tohs wahrduš — irr turvu klahit, un Bliwereenes dsihwiba isdsiffe.

Kas redseja, kà tehws Bliwer nahkoschà swehdeenà sawus diwus behrninus pee rohkas nehmis lihki us kappeem pawaddija — tas ne warreja zittadi kà dohmaht — nabbadfimi, tik jau bahrini palikfeet! Tahdu nastu Bliwer ne paneffihs!

Bet Bliweram stipram buhdamam tizzibà, bij stingri kauli, un kà wezs ohsols, tas warreja pazeest ir stipru wehtru, lai ir weens un ohtrš sars bij noluhfis, tomehr tee atlikfuschi farrini wehl warreja stipri pee ta peeturretees.

Tikko Lihse bij dseesmu gramatu 2 reis isgahjufi lassidama, un pahtarus labbi ismahzjufees, un pee Deewa galda peewesta, tè no kaimina

sahdicha prisch puiffis schai suhta prezzineekus. — Tehws ne bij prettin un mehleja meitai eet. — Bet kad bruhgans sahke no kabsu deenahm runnaht, wezzais fazzija: wehl meitene par jauna, usgaidat dehls wehl pahri gaddus. Skuffis jaw naw nekahda faimneeze. Jauneem lautineem gan ne patiffe schi walloda, bet sinnadami: tehws paleef pee fawa wahrda, tee ne usnehmahs neko zittu darriht, ka Deewu luhgtees, lai tas tehwa prahthu lohka. Un Deews winnu luhgschanu paklauffija. Kahda waffara, — kad tehws bij isgabjis us kappeem, ko tas alalash darrija fawu nelaike faimneezi apmekleht, un tur ar winnu un ar to debbes Tehwu ap runnatees, — fakka Bliwer: Behrni, nahkofscha fwehdeenâ juhs pirmu reis isfauts basniza. Mahte debbesis ta gribb, tad jaw waijaga paklauffigeem mestees.

Mahzitais Bliwera padohmu ar tahm kabsu deenahm ta bij pahrgrohsijis. Kahda waffara mahzitais eedams gar kappeem zereht, eerauga Bliweru sehdedamu us fawas nelaisas faimneezes fappu weetas. Tehws Bliwer, ka klahjabs? waija mahzitais. — Pateizu par apwaijafchanu, atbild Bliwer, ir labbi, ir flitti. Mannai Tihsitei atnahkuffi ta deenina, fur Juhs fazzifect: Tew buhs tehwu un Mahti atstah, un pee tawa wihra peekehrtees. — Mahte tai newaid, un tas wahrds: tew buhs tawu tehwu atstah, mannus wezzus faulus dikti isdrebbina. — Paleeku tad ka kohks, kam wiffas lappas nobirruschas, kam wiffi sarri, bes weena nolauffi. Tif man tad paleef, ka Mahrtinsch, un — Deews sinn, arrig mas kahds no manneem pascheem behrneem mannim azzis aisfveedih; Deews sinn, kahda karrâ ir Mahrtinam dschwibinu no meefahm iskaus? — Naw tad man nei meitas, nei dehla, behrais arr gull appaksch semmes — mahzitais! — grubti man wezzam wihram! — dikti grubti!

Bliwer! fakka mahzitais, turrees pee Deewa. Tas Kungs pasemmo, tas Kungs paaugstina. Tam Kungam ne irr grubti palihdscht. Tas Kungs irr spehzigis ir eeksch ta wahja. Esnu labbi pasinnis Juhfu Kahrli, pasihstu arri win-

na wirsneeku. Tam raktsichu, tam isstahstichu wezza Bliwera behdas. Winna wahrds dauds eespehj. — Winsch isluhgâ Jums Mahrtinu, winsch to isdarrihs ka Mahrtinsch paliks tehwa pehdas, un tehwa weeta. — Utweegli nojeet fawu behdigu firdi. Wehleet teem jauneem lautineem preezatees un prezzetees; faufschu winnus nahkofscha fwehdeenâ.

Bliwer paklauffija mahzitaja wahrds, un wirsneeki mahzitaja luhgschanu. — Utnahze grahmata: „Mahrtinam buhs fwabbadam palikt no saldatu ammata,“ un Kahrla wirsneeks atfuhstija bruhtei jauku selta grebsenu kam bij wirsfrakts: „Turrees pee Deewa — Tu jauna seewa.“ —

Tè bij kabsas — un — Bliwera pamillie dsihwo scho baltu deenu Sakschu semmè.

W. P.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts ic. ic. ic., tohp no Nodagges pagasta teefas wiffi tee, kam taisnas prassichanas buhtu pee ta Nodagges faimneeka Kalnu Janna Kundrahta, kas fawas mahjas parradu un nespehziabas deht atdewis, ta ka arridsan pee teem nomirruscheem Nodagges faimneekem Meijeru Johna Bahrina, Wezzwaggaru Indrika Kundrahta, Puschwiku (Esergallu) Zehkaba Behrsina un Jaunsemmu Janna Keepina, pahr kurru mantahm inventariuma-truhkuma un zittu parradu labbad konkurse spreesta, us aizinati un safaukti, diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 29tu Juhli s. g. kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikt, woi paschi woi zaur weeteekem, fur tahdi peenemmami, pee schihs pagasta teefas peeteiktees un sagaidiht ko teefa pehz likkumeem spreedih. To buhs wehrâ likt!

Nodagges pagasta teefa, 29ta Mei 1837. 3

††† Ulrich Ulrichsohn, pagasta wezzakais. (Nr. 16.) Strey, pagasta teefas stihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee tahs atlikkuschas mantas ta nomirruscha Nodagges faimneeka Keinu Janna Ericha, ta nomirruscha meschafarga Uns Behrsina, ta nomirruscha kalpa Keine Balloda un tahs nomirruschas atraitnes Dahrte Lamsohn buhtu, tohp usaizinati, 6 neddelu starpâ no ap-paktschraftitas deenas, prohti lihds 10tu Juhli s. g.,

pee Nobagges pagasta teefas peeteiktees. Nobagges pagasta teefa, 29tâ Mei 1837. 3

††† Ulrich Ulrichsohn, pagasta wezzafais. (Nr. 17.) Skrey, pagasta teefas srihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee tabs atlikufschas mantas ta taggad nomirruscha kalpa Gotthard Winkelmann, woi mantoschanes jeb parradu atlikofsinaschanas buhtu, tohp schein usajinati, 6 nedeku starpâ, prohti lihds 24tu Juhli f. g., pee Nobagges pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweens wairs ne tapâ klaushts. To buhs wehrâ likt!

Nobagges pagasta teefa, 12tâ Juhni 1837. 3

††† Ulrich Ulrichsohn, pagasta wezzafais. (Nr. 19.) Skrey, pagasta teefas srihweris.

No Girks-Uffites pagasta teefas teef wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee tabs atlikufschas mantas to nomirruschu Girks-Uffites fainmeeku Dutschu Kristapa Dutsche un Limbitu Wridrika Ludwika Limbita buhtu, pahr kurru mantahin inventariuma-truhfuma un zittu parradu labbad konfurse spreesta, usajinati un safaukti, diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 5tu Augusti f. g., kas par to weenign un ieslehgschanas terminu nolikts, woi paschi, woi zaur weefneekem, fur tahdi pechemmami, pee schihs

pagasta teefas peeteiktees un sagaidiht ko teefa pehz likkumecm spreedihâ. To buhs wehrâ nemt! Girks-Uffites pagasta teefa, 5tâ Juhni 1837. 3

††† Kristap Tenne, pagasta wezzafais. (Nr. 14.) Skrey, pagasta teefas srihweris.

No Lindes pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji to Lindes fainmeeku Pelschu Andreija Laweneeka un Leijas Bruntanu Andreija Golowina, pahr kurru mantahin parradu dehl konfurse nospreesta usajinati, lihds 11tu Augusti f. g. schein peeteiktees, jo wehlat neweens wairs ne tapâ klaushts.

Lindes pagasta teefa, 11tâ Juhni 1837. 3

††† Kofse M. Rosenstrauch, peeschdetais. (Nr. 67.) E. Grünthal, pagasta teefas srihweris.

No Laides pagasta teefas tohp simamu darrihts, ka tai 26tâ Juhni f. g. pee Laides muischas pagasta teefas ta manta, kalleja ammata-lectas, dselse, lab-bida un daschdaschadas mahju=lectas ta zikkabrtiga Laides nowadda=kalleja, Adam Sihwersa, uhrtrigâ tiks pahrdohstas. Laides pagasta teefa, tai 24tâ Mei 1837. 1

(L. S.) ††† Ernst Dohnin, peeschdetaja weetâ.

(Nr. 60.) M. Johansen, pagasta teefas srihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Rihgâ tanni 14tâ Juhni 1837.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 56½ kap. papibru naudas geldeja	1	—	1 pohds kanneru . . . tappe maksahst ar	—	80
5 — papibru naudas . . . —	1	40	1 — linnu labbakas surtes — —	2	—
1 jaunâ dahlderis . . . —	1	32	1 — — flitakas surtes — —	1	80
1 puhrs rudsu . . . tappe maksahst ar	1	10	1 — tabaka . . . — —	—	65
1 — kweeschu . . . — —	1	80	1 — dselses . . . — —	—	65
1 — meeschu . . . — —	1	—	1 — sweesta . . . — —	1	70
1 — meeschu=putrainiu — —	1	40	1 muzza silku, preeschu muzza — —	6	25
1 — ausu . . . — —	—	65	1 — — wihtschnu muzza — —	6	50
1 — kweeschu=miltu . . . — —	2	20	1 — farkanas sahlis . . . — —	6	—
1 — bibdeletu rudsu=miltu — —	1	40	1 — rupjas leddainas sahlis — —	5	—
1 — rupju rudsu=miltu — —	1	5	1 — rupjas baltas sahlis — —	4	30
1 — sirnu . . . — —	1	40	1 — smalkas sahlis . . . — —	4	20
1 — linnu=sehklas . . . — —	2	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.		
1 — kanneru = sehklas . . . — —	1	40			
1 — kimmenu . . . — —	5	—			

W r i h w d r i e k e h t.

No jubrmallas-gubernementu augstas walbischanas puffes: Hofraht von Traunschweig, gram. pahrluhfotais.